

**MATERIAŁY
V MIĘDZYNARODOWEJ
NAUKOWI-PRAKTYCZNEJ
KONFERENCJI**

**«WYKSZTAŁCENIE I NAUKA
BEZ GRANIC – 2009»**

07 - 15 grudnia 2009 roku

**Volume 16
Medycyna
Nauk biologicznych
Chemia i chemiczne
technologie**

Przemysł
Nauka i studia
2009

Wydawca: Sp. z o.o. «Nauka i studia»

Redaktor naczelna: Prof. dr hab. Sławomir Górniak.

Zespół redakcyjny: dr hab. Jerzy Ciborowski (redaktor prowadzący), mgr inż. Piotr Jędrzejczyk, mgr inż. Zofia Przybylski, mgr inż. Dorota Michałowska, mgr inż. Elżbieta Zawadzki, Andrzej Smoluk, Mieczysław Luty, mgr inż. Andrzej Leśniak, Katarzyna Szuszkiewicz.

Redakcja techniczna: Irena Olszewska, Grażyna Klamut.

Dział sprzedaży: Zbigniew Targalski

Adres wydawcy i redakcji:

37-700 Przemyśl, ul. Łukasieńskiego 7

tel(0-16) 678 33 19

e-mail: praha@rusnauka.com

Druk i oprawa:

Sp. z o.o. «Nauka i studia»

Cena 54,90 zł (w tym VAT 22%)

Materiały V Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji
«Wykształcenie i nauka bez granic - 2009» Volume 16.
Medycyna. Nauk biologicznych. Chemia i chemiczne technologie.:
Przemyśl. Nauka i studia - 64 str.

W zbiorze trzymają się materiały V Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji «Wykształcenie i nauka bez granic - 2009». 07 - 15 grudnia 2009 roku po sekcjach: Medycyna. Nauk biologicznych. Chemia i chemiczne technologie.

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Żadna część ani całość tej publikacji nie może być bez zgody

Wydawcy - Wydawnictwa Sp. z o.o. «Nauka i studia» - reprodukowana,

Użyta do innej publikacji.

PRZYGOTOWANIE PRACOWNIKÓW SŁUŻBY ZDROWIA W WYŻSZYCH UCZELNIACH

К.м.н. Грінкевич Т.М., к.м.н. Янчик Г.В.
Сумський державний університет, Україна

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ГАЛУЗІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Впровадження новітніх Інформаційних засобів і сучасних технологій у навчальний процес медичних ВНЗ є ґрунтовним фундаментом для створення ефективних моделей навчання, які формуватимуть високий рівень соціального, духовного і професійного розвитку особистості майбутнього лікаря, сприятимуть реалізації його творчої активності.

Основною соціологічною характеристикою особистості є статус, який визначає соціальну роль її в суспільстві, спрямованість мети та ціннісну орієнтацію. Усе це регулює соціальні потреби, інтегрує творчі здібності, схильність особистості та її провідні мотиви. Пізнання, осмислення і оцінка власного ставлення студента-медика до майбутньої діяльності, як лікаря, відбувається через призму потреб, запитів, інтересів, які створюють матеріальні та духовні цінності, орієнтують діяльність на ті суспільні умови буття, від яких залежить ступінь і характер задоволення потреб. У сучасних умовах навчання ціннісна орієнтація студента стає рушійною силою визначення спрямованості діяльності майбутнього лікаря, формує його внутрішню позицію до всього, що відбувається навколо нього, позитивно змінює спосіб спілкування з хворим, сприяє розвитку клінічного мислення.

Використання інформаційних технологій в навчальному процесі суттєво впливає на формування професійно-цінної орієнтації, яка здійснюється виключно на базі особистого відношення до професії лікаря, стимулює бажання до самовдосконалення. Творчий характер навчального процесу у ВНЗ визначається перш за все дослідницьким і проблемним підходами до викладання дисципліни. Основним принципом проблемного навчання є створення умов, які активізують пізнавальну мотивацію студентів, сприяють альтернативному стилю мислення й розвитку інтелектуальних якостей особистості. Дієвим стимулом активації розумової діяльності студентів є створення в процесі навчання таких ситуацій, які поєднують творчий характер роботи, високу активність студентів з мотивацією до професійного зростання. Важливо, щоб створення творчих ситуацій не було штучно надуманим, а органічно вливалось в навчальний процес і надавало йому клінічної цілеспрямованості. Це допоможе бачити

фізіологічний процес в цілому, навчить студента знаходити зв'язок між окремими елементами процесу чи критеріями здоров'я, сприятиме розвитку здібностей до прогнозування кінцевого результату. Невміння оцінювати результати біохімічного аналізу крові, сечі, спеціальних клінічних тестів, результатів УЗД, призводить до нездатності орієнтуватись в етапах розвитку клінічних ситуацій, оцінювати тактику при надзвичайних обставинах, контролювати правильність прийнятих рішень.

Створення сучасних ефективних моделей навчання клінічної спрямованості передбачає застосування телекомунікаційних та інформаційних технологій з використанням систем мультимедіа для полегшення сприйняття інформації, активізації науково-дослідницької діяльності, реалізації творчої активності студента. Наш досвід показав, що кваліфіковане використання мультимедійних технологій з живим зображенням, анімаційною графікою, якісним звуковим супроводом збільшує ефективність навчання, добре розвиває зорову пам'ять, поглиблює запас знань сучасними методиками діагностики та передовими технологіями лікування хворих, створює мотивацію пізнавальної активності. З іншого боку, комп'ютерні технології не можуть замінити професійні та людські якості у сфері спілкування з хворим. Тому традиційні методи навчання повинні раціонально поєднуватись із сучасними новітніми інформаційними технологіями. Великі перспективи в плані розбудови нових ефективних моделей навчання у сфері медичної освіти відкриває розробка віртуальних практичних занять. Вони дозволяють у повній мірі реалізувати індивідуальний підхід і диференціацію навчального процесу за рахунок адаптації завдань до освітніх можливостей студента, прискорюють засвоєння практичних навичок, збільшують частку елементів дослідницького характеру, що є визначальним у розвитку творчої особистості. Разом з тим, вони не виключають впливу на розвиток інтерактивності студентської молоді, орієнтацію на самовдосконалення та духовне зростання.

З нашої точки зору найбільш ефективним є використання інформаційно-контролюючих програм навчання у вигляді віртуальних та імітаційних моделей невідкладних станів у хірургії, акушерстві та гінекології. Це дає можливість візуально оцінювати тактику лікаря в непередбачених ситуаціях чи в умовах невизначеності стану хворого, вагітної жінки, прослідкувати правильність вибору рішення проблеми, побачити допущені помилки та їх можливі наслідки.

Стандартизовані інформаційно-пізнавальні програми дозволяють ознайомитись з етапами та динамікою розвитку захворювань, корекцією фізіологічних процесів та їх сутності. Разом з тим, вони не враховують особисті якості студентів та вихідний рівень їх підготовки, не виключають виникнення психологічної проблеми «підсвідомого запам'ятовування». Усе це підштовхує до пошуку більш гнучких моделей навчання і створення спеціалізованих навчальних програм з урахуванням професійно-орієнтаційного вектора та сучасних досягнень медичної науки. Слід також повернутись до створення комп'ютерних підручників з набо-

ром тестів та ілюстрацій, створення віртуальних моделей проведення унікальних операцій, патологічних процесів, невідкладних станів, відтворення фрагментів наукових досліджень і побічних ефектів лікарських речовин.

Досвід використання сучасних інформаційних технологій дозволяє дійти до наступних висновків:

1. Комп'ютеризація навчального процесу стала неодмінною структурною одиницею програми викладання складних механізмів фізіологічних процесів, патогенезу захворювань, етапів розвитку невідкладних станів.
2. Використання інформаційних технологій у навчальному процесі підвищує ефективність навчання, стимулює пізнавальну активність студентів, створює умови для реалізації творчої діяльності.
3. Необхідність створення віртуальних і імітаційних моделей різних процесів і патологічних станів орієнтує на створення нових ефективних моделей навчання й більш широке застосування сучасних інформаційних технологій у галузі медичної освіти.

Література:

1. Формирование системного мышления в обучении / Под ред. З.А. Рештовой. — М.: Юнит-Дана, 2002.
2. Фролова О.А. Ориентация акушерско-гинекологической помощи в современных условиях // Акушерство и гинекология. — 2007, №5.
3. Гринкевич Т.М., Кузёменская М.Л. Использование информационных технологий для обучения в системе медицинского образования. Materiały IV Międzynarodowej Naukowo-Pracycznej konferencji. - Przemysł: Nauka i Studia. - 2008. // Wykształcenie i nauka bez granic, V. 15.